

הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט	25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014

2.2 מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות

מטרת הנחיה זו להתוות את מדיניות רשויות האכיפה והתביעה בטיפול בתופעות פליליות נפוצות הנלוות לזנות והקשורות לזנות: סחר וסרסרות בבני אדם; שירותים מיניים המוענקים במועדוני חשפנות; ופרסום שירותי זנות או הצעות לעיסוק בזנות.

הנחיה זו תכלול את תתי הפרקים הבאים:

- א. כללי.
- ב. הגדרת "מעשה זנות".
- ג. מתן שירותים מיניים במועדוני חשפנות או במסגרות אחרות.
- ד. עבירות נלוות לזנות.
- ה. פרסום שירותי זנות והצעה לעיסוק בזנות.
- ו. אכיפה כלכלית.

א. כללי:

"למדינת ישראל, כחברה הרוצה להיות מתוקנת, מלחמה בתעשייה המבישה שהתפתחה בקרבנו בעשור האחרון בתחום הזנות, על גילויי הסחר בנשים, סוחרים ומסייעיהם, מחזיקי בתי בושת, אדוני עבדים מסוג מודרני, המשפילים את כבוד האדם לתחתית המדרגה, המוציאים שם רע לכל אנושיות..."¹;

1. התופעה של ניהול מכוני עיסוי, משרדים למתן שירותי ליווי או מועדוני חשפנות, המהווים לא-אחת מסווה לעיסוק בזנות, הינה תופעה נפוצה ביותר. לעתים קרובות, במסגרת של הפעלת מכוני עיסוי, משרדי ליווי או מועדונים למיניהם, נעברות עבירות מן החמורות ביותר, כגון סחר בבני אדם לזנות, תיווך לסחר בבני אדם, סרסרות, סחר בסמים, סחיטה, וכן עבירות של הלבנת הון וכיו"ב.

2. זנות היא תופעה המבטאת מצוקה, וביצוע עבירות הנלוות לזנות מהווה ניצול מכוער של מצוקה זו. היחס אל גופו של אדם כאל אובייקט מיני העומד למכירה וניצול יחס זה לגריפת רווחים חומריים, פוגעים קשות בכבודו של אותו אדם, ובערך של כבוד האדם בכלל. בהתחשב בחומרת התופעות הנזכרות, בפגיעתן הקשה בערכי יסוד חברתיים ובמחויבויותיה

¹ ע"פ 419/05 ניקולאי ודוביצ'נקו נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 15.6.2005).

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

הבינלאומיות של מדינת ישראל בתחום זה,² ראוי שמדיניות האכיפה בתחום העבירות הנלוות לזנות תהיה מחמירה ואפקטיבית. על מערכת אכיפת החוק לשאוף למגר את התופעה של סחר או תיווך לסחר בבני אדם למטרת זנות ועבירות חמורות נוספות הנלוות לזנות, ובכללן הבאת אדם לידי מעשה / עיסוק בזנות, סרסרות-מחיה מזנות, ועבירות הנלוות לזנות בכלל. זאת, על בסיס ההכרה בכבוד האדם ובעקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית.³

3. תופעת הזנות אינה ייחודית למגדר ספציפי והיא נפוצה בקרב נשים, גברים וטרנסג'נדרים/יות. השימוש בלשון זכר או נקבה בהנחיה זו אינו מכונן אפוא למגדר מסוים.

ב. הגדרת "מעשה זנות":

4. התשתית הנורמטיבית בדין ובפסיקה:

(א) עיסוק בזנות לעצמו לא נאסר בדין הפלילי בישראל, אף כי צריכת זנות נאסרה לאחרונה.⁴

(ב) לצד זאת, סימן " לחוק מונה שורת עבירות המתייחסות למעשים אסורים הנלווים למעשה זנות או לעיסוק בזנות, כגון – סרסרות למעשי זנות (סעיף 199 לחוק); הבאת אדם למעשה זנות או לעיסוק בזנות (סעיפים 201-202 לחוק); ניצול קטינים לזנות (סעיף 203 לחוק); דין לקוחו של קטין (סעיף 203ג); החזקת והשכרת מקום לשם זנות (סעיפים 204-205 לחוק); פרסום שירותי זנות או הצעה לעיסוק בזנות (סעיפים 205ג ו – 205ד לחוק); ועוד (להלן: **עבירות הנלוות לזנות**). לצד עבירות אלה נקבעה בסעיף 377א(א)(5) עבירה של סחר בבני אדם לשם הבאתם לידי מעשה זנות או תוך העמדתם בסיכון להבאתם לידי מעשה זנות (להלן: **סחר בבני אדם למטרת זנות**).

(ג) על אף השימוש החוזר במושג "זנות" בעבירות השונות שבסימן " לחוק, נמנע המחוקק מלהגדיר בחוק מהי "זנות", והצעות שהונחו בעבר להגדרת הזנות לא צלחו את הליך החקיקה.⁵

² מדינת ישראל אשררה ביולי 2008 את הפרוטוקול למניעה, דיכוי והענשה על סחר בבני אדם, בעיקר נשים וילדים, המשלים את אמנת האומות המאוחדות נגד פשע מאורגן חוצה גבולות (2000), ואת הפרוטוקול האופציונלי לאמנה לזכויות הילד בנושא מכירת ילדים, זנות ילדים ופורנוגרפיית ילדים (2000). מדינת ישראל חברה גם במספר אמנות נוספות הרלוונטיות לנושא, ובהן האמנה להשבתת הסחר בבני אדם וניצול זנותם של אחרים (1950), ופרוטוקול ארגון העבודה העולמי לאמנה בדבר עבודת כפייה, (2014).

³ אין באמור בהנחיה זו כדי למעט מהשאיפה לצמצם ככל הניתן את תופעת הזנות בכלל - המהווה בעצמה פגיעה בכבוד האדם וכן יוצרת תשתית נוחה להתפתחות עבירות של סחר למטרת זנות. עם זאת, יש להדגיש כי הפתרון הכולל לבעיית נשים וגברים העוסקים בזנות (שאינה אסורה כשלעצמה), חורג מתחום אחריותם של גורמי אכיפת החוק ומחייב דיון ציבורי וטיפול בין תחומי על ידי מכלול הגורמים הרלוונטיים, לרבות מסגרות שיקום.

⁴ חוק איסור צריכת זנות (הוראת שעה ותיקון חקיקה), התשע"ט-2019.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(ד) בפסיקת בית המשפט העליון הוצעו מספר הגדרות למושג "זנות". בפרשה אחת נקבע כי מדובר בבעילת אישה בתמורה לאתנן,⁶ אך בפרשה מאוחרת יותר נקבע כי גם הגעה לסיפוק מיני בדרך אחרת שאינה בעילה, בתשלום, נכללת בגדר מונח זה.⁷ בפרשה נוספת נדונה העסקתן של נשים במכון עיסוי שבו נדרשו לגרום בידיהן לגברים, אגב העיסוי, לשפיכת זרע, אך זאת בהיותן לבושות וכשנאסר עליהן לבוא עם הלקוחות במגע מיני או להרשות להם לגעת בגופן. בפרשה זו נקבע כי:

"ברור שבתחום זה כבכל תחום אחר עלולים להתעורר מקרי גבול. הועלתה השאלה מה הדין כאשר כל מה שהאישה מועסקת לעשות תמורת תשלום הוא להתערטל לעיני גברים, ובאת כוח המדינה ענתה שבכך אין לראות מעשה זנות, כיון שבמקרה זה אין מגע כלל ועיקר בין גוף הגבר וחלק כלשהו מגופה. במקרה שלפנינו היה מגע כזה וכפי שנאמר בכל הפסיקה, אין החוק דורש שהמגע המיני יהיה "כדרכה"... החוק בא להגן על אישה מפני ניצול לעסקי מין, ונראה בעליל שגם המקרה שלפנינו נופל לגדר מטרתו."⁸

(ה) בפרשה נוספת קבע בית המשפט העליון כי "הזנות עצמה אינה עבירה; אולם משמעותו של המונח ברורה מימים ימימה, והוא כי המדובר במי שמקיימת מגע מיני תמורת תשלום".⁹ ואולם, גם בפרשה זו לא נדונה השאלה מהו המגע המיני המינימלי שדי בו כדי להיחשב כזנות, ומכל מקום בפרשה זו נדונו מעשים של מגע מיני מלא או חלקי של בחורות ששירותיהן נשכרו כנערות ליווי לסיפוק צרכים מיניים.

(ו) מן האמור עולה אפוא כי הגדרת "מעשה זנות" בפסיקה מחייבת את התגבשותם של שני יסודות עובדתיים ברורים מצטברים: (1) קיומו של **מגע מיני** בגופו של אדם; (2) בתמורה

⁵ ה"ח לתיקון דיני העונשין (עבירות זנות), התשכ"ב-1962. בהצעת החוק בסעיף 4 נקבע כי "מגע מיני עם אישה שניתן דבר בעדו, רואים אותו... כמעשה זנות של האישה, זולת אם הוכח היפוכו של דבר". הצעת חוק זו התקבלה לבסוף, אך בלא ההגדרה כמצוטט. הגדרה אחרת הוצעה על ידי הוועדה לבדיקת בעיות הזנות בראשות השופטת (בדימוס) הדסה בן עתו, בשנת 1975. הצעת הוועדה הייתה להגדיר זנות כ"מעשה גופני בין שניים או יותר, לרבות מגע תוך שימוש באביזרי עזר, המכוון לגרום סיפוק מיני, תמורת אתנן". הצעה זו לא אומצה בחקיקה. על המורכבות והקושי הקיים בהגדרת המונח זנות ראו גם דו"ח הצוות הבין-משרדי לבחינת הכלים לצמצום צריכת זנות, דצמבר 2017.

⁶ ע"פ 236/65 אברהים אל-בנא נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד (2), 459 (1965). בפרשה זו התייחס השופט זילברג למושג "זונה" ונקבע כי מדובר באשה ה"מוכנה להיבעל לכל מי שירצה לתת לה אתננה".

⁷ תפ"ח (ת"א) 112/66 מדינת ישראל נ' סעיד בן סולימאן עוקשי, פס"מ ס"א 137 (1967), שם קבע בית המשפט המחוזי כי "יתכן שישנם מעשים שעל הגבול, ולא כל מעשה פיסיון יהווה מעשה זנות, כגון נשיקה, אך כאן שיפשו שני הלקוחות את איבר מינם בין רגלי המתלוננת עד לשפיכת הזרע. אנו בדעה שיש בכך, ללא ספק מעשה זנות כפי שמעשה סדום עם זונה יכלל במושג זה" (שם, בעמ' 142). קביעה זו אושרה על ידי בית המשפט העליון בע"פ 72/68 עוקשי נ' מדינת ישראל (לא פורסם), שם נקבע כי מעשה זנות הוא "שימוש בגוף האישה בתשלום לשם סיפוק התאוה המינית. מבחינה זו אין נפקא מינה... כיצד בא הגבר על סיפוקו, האם בא עליה כדרכה או שלא כדרכה או בדרך אחרת".

⁸ ע"פ 531/75 דוד אביטל נ' מדינת ישראל פ"ד (2), 579, 582 (1976). מקרה דומה נדון גם בע"פ 538/75 ליליאן לבן נ' מדינת ישראל פ"ד (2), 583 (1976).

⁹ ע"פ 2885/93 דן תומר נ' מדינת ישראל פ"ד (מח) 637, 635 (1994).

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

לאתנן. ואולם, בפסיקה לא נקבע באופן מדויק אילו מעשים יעלו כדי המגע המיני הנדרש. כמו כן, מן המקרים שנדונו בפסיקה עולה שהם כללו, לכל הפחות, מגע אינטימי באיברי המין, או פעילות מינית הדדית מובהקת בין גבר לאישה. מאידך, מופעי חשפנות או פעילות בעלת אופי מיני שאינה כוללת מגע, אינה נחשבת לזנות לפי הגדרת הפסיקה.¹⁰ ואולם ברי כי קיימים גם מצבי גבול שבין פעילות מינית נעדרת מגע לבין מגע אינטימי באיברי המין או פעילות מינית מובהקת, שאליהם לא ניתנה התייחסות קונקרטית בפסיקה או שטרם באו להכרעה לפתחה.

5. מדיניות התביעה לעניין הגדרת "מעשה זנות":

(א) כאמור לעיל, מן הפסיקה עולה כי המושג "זנות" כולל שני רכיבים עובדתיים **מצטברים**: **האחד** – מגע מיני; **האחר** – אתנן. ברם, על אף שמדובר בתנאים הכרחיים, דומה כי אין מדובר בתנאים מספיקים וכי נדרש שיסוד ה"מגע" יהיה בעל אופי **אינטימי וממשי** מאוד.

(ב) בהתחשב באמור, לצורך הכרעה בשאלה אם מדובר במגע מיני העולה כדי מעשה **זנות** (וזאת לצד קיומו של אתנן לכך – שהינו יסוד הכרחי), ייתן התובע את דעתו לפרמטרים הבאים – ביחד ולחוד:

(1) ככל שמדובר במגע באיברי המין של אדם, כן תיטה הכף לראות בכך משום מגע מיני העולה כדי זנות. ביתר דגש אמורים הדברים שעה שמדובר במגע מן הסוג הנזכר מתחת לבגדים, או במגע ישיר.

(2) ככל שמדובר במגע שתכליתו להביא לפורקן מיני (במובחן מגירוי מיני גרידא), כן יחשב מגע זה כמגע מיני העולה כדי זנות.

(3) ככל שמדובר בפעילות מינית הדדית מובהקת – כן יהא בכך כדי לספק את דרישת המגע הנדרש להתגבשות מעשה של זנות.

(4) בהקשר זה ניתן לבחון עד כמה היה המגע הפיזי רציף, צמוד, נרחב, אינטימי, ומה היה משכו.

¹⁰ לעניין זה ראו למשל את פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב בעניין ת"פ (ת"א) 3635/02 **מדינת ישראל נ' רשת שוקן ואח'**, תק-של (3)2004 35869 (2004), שם נדונו פרסומים של שירות שיחות ארוטיות שלא כללו מגע פיזי. לעניין חשפנות (התערטלות) ראו גם פרשת אביטל, לעיל ה"ש 8.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(5) ככל שהמעורבים בפעילות המינית מתערטלים מבגדיהם, או ככל שפרטי הלבוש שלהם מינימליים יותר – כן עשוי המגע להיחשב ככזה העולה כדי זנות.

(ג) באשר ליסוד ה"אתנן" – אין הכרח שתמורת המגע המיני תהא תשלום כספי דווקא וניתן להסתפק גם בשווה-כסף או בטובת הנאה מסוג אחר, ובלבד שהתמורה תהא בזיקה ישירה למגע המיני ועבורו, ולא אגבית או נלווית לו.

ג. מתן שירותים מיניים במועדוני חשפנות או במסגרות אחרות:

6. כללי:

(א) במדינת ישראל פועלים מועדוני חשפנות שבהם מוצגים מופעי עירום של נשים בפני קהל לקוחות המועדון. חשפנות – ככל שאינה כוללת מגע פיזי בין גופן של הנשים המועסקות במועדון לגופם של לקוחות המועדון – אינה זנות (כאמור בסקירה הפסיקתית לעיל) ואינה מהווה עבירה לפי הדין בישראל. יחד עם זאת, יכול שיהיה מדרון חלקלק בין חשפנות למעשי זנות, ולא אחת עשויות שתי התופעות לשכון תחת קורת גג אחת.

(ב) במועדוני חשפנות מסוימים בישראל מתקיימת פעילות המכונה לאפ-דנס (lap-dance) - ריקוד חיק (להלן: **לאפ-דאנס**), שבה, בתמורה לרכישת שובר (וואוצ'ר) הנמכר ללקוחות המועדון מקבל הלקוח "שירות", במסגרתו אישה העובדת במועדון הלבושה בלבוש מינימלי מבצעת לאפ-דאנס על ירכיו תוך חיכוך האיברים האינטימיים של השניים. במהלך "ריקוד" זה מסירה האישה במועדון, לעיתים, אף את לבושה העליון, והלקוח מצדו ממשש לא אחת את גופה. לא זו אף זו, לעיתים, מהווה הלאפ-דאנס, המתקיים בחלל הפומבי הפתוח של המועדון, "קדימון" בלבד לקראת מעבר הלקוח אל תאים פרטיים או אל חלל פנימי במועדון, שם ניתן לו "שירות" דומה. במקרים רבים, השירות ניתן לפרק זמן ארוך, לעיתים בעירום מלא של האישה, ולא אחת תוך מגע הדדי באיברים אינטימיים או תוך קיום פעילות מינית הדדית מובהקת בינו לבין האישה במועדון, ולעיתים אף תוך קיום יחסי מין מלאים. תמורת מתן "שירות מתקדם" זה גובה המועדון לעיתים גם סכום גבוה יותר מזה שנגבה עבור "הלאפ-דאנס" בחלל הפומבי של המועדון.

(ג) מחד גיסא, ברי כי הלאפ-דאנס, או שירותי מין אחרים הדומים לו, עשויים בהחלט ליפול בגדר המושג "זנות", כפי שפורש והוגדר בפסיקת בית המשפט העליון והוצג בפרק ב' לעיל. מאידך גיסא, ברור גם כי מופעי חשפנות, כשלעצמם, אינם נופלים בגדרו של מושג זה, וכן כי ישנם מעשים גבוליים שעשויים לאתגר את רשויות האכיפה והתביעה בשאלה אם ענייננו במעשה זנות שבגינו ניתן לייחס לבעלי המועדון או למפעיליו עבירות שנלוו לו, אם לאו.

הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט	25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014

7. מסגרת נורמטיבית:

(א) העבירות שניתן לייחס למפעילי מועדונים שבהם ניתנים שירותים מיניים העולים כדי "זנות" (בהתאם למבחני המדיניות שיוצגו בהמשך) הן העבירות שלהלן:

(1) סעיף 199 לחוק:

"199. סרסרות למעשי זנות:

(א) אלה דינם מאסר חמש שנים:

(1) מי שמחיתו, כולה או מקצתה, דרך קבע או בתקופה כלשהי, על רווחי אדם העוסק בזנות;

(2) מי שמקבל בידועין מה שניתן בעד מעשה זנות של אדם או חלק ממנה שניתן כאמור.

(ב) עבר אדם עבירה לפי סעיף זה בבן זוגו, בילדו או בחורג, או שעבר את העבירה תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך או השגחה, דינו – מאסר שבע שנים.

(ג) לעניין סעיף זה אין נפקא מינה –

(1) אם הדבר שקיבל העבריין היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת;

(2) אם קיבל את הדבר מאדם העוסק בזנות או מאדם אחר;

(3) אם קיבל אתגן בעד מעשה זנות או חליפיו של אתגן."

(2) סעיף 204 לחוק:

"204. החזקת מקום לשם זנות

מי שמחזיק או מנהל מקום, לרבות כלי רכב וכלי שיט, לשם עיסוק בזנות, דינו – מאסר חמש שנים."

(3) סעיף 205 לחוק:

"205. השכרת מקום לשם זנות

מי שמשכיר או מחדש שכירות של מקום, לרבות כלי רכב וכלי שיט, בידעו שהוא משמש או ישמש לאדם מקום למעשי זנות, דינו – מאסר שישה

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב' התשע"ט

חודשים; והוא הדין אם לא הפסיק השכרתו של מקום לאחר שנודע לו שהוא משמש כאמור, על אף שיש בידו זכות להפסיקה ולתבוע פינוי בשל כך.

(ב) אין צורך לומר כי במועדוני חשפנות או במסגרות אחרות אליהן מתייחס תת פרק זה אפשר שתתקיימנה גם העבירות המנויות בפרק ד' להלן. מובן כי ההתייחסות לעבירות הנ"ל, כשאלה מתבצעות במועדוני חשפנות או במקומות אחרים, תהיה כמפורט בפרק האמור.

8. התוויית מדיניות האכיפה והתביעה:

(א) תנאי להפעלת אמצעי אכיפה פליליים בעבירות הנלוות לזנות, לרבות העמדתם לדין של מפעילי מועדוני חשפנות או מקומות בילוי אחרים שבהם ניתנים "שירותים מיניים", הוא שבמסגרת הפעלת המועדון או מקום הבילוי מתקיימת פעילות הנכללת בגדר המושג "זנות". לעניין זה תישים המשטרה ומערכת התביעה הכללית את המבחנים שנקבעו בהנחייה זו לעניין הגדרת המושג "זנות", כמפורט בפרק ב' להנחיה, סעיף 5(ב).

(ב) כמו כן, ובנוסף למבחנים הנזכרים לעיל - הנוגעים להיקף המגע, אופי המגע, תכלית המגע, משך זמן המגע וכו' - יתנו המשטרה ומערכת האכיפה הכללית את דעתן גם לדגשים הבאים:

(1) יש לבחון האם הפעילות המינית נושאת אופי אינטראקטיבי בין לקוחות המועדון לבין האישה/הנשים המועסקות במועדון, או שמא התנהגות לקוח המועדון מאופיינת יותר כצפייה פסיבית בריקוד האישה במועדון בלבד, שאז אין מדובר במעשה זנות.

(2) ככל שפרטי הלבוש של האישה/הנשים במועדון, או של לקוחות המועדון מעטים יותר, כן ייחשב הדבר כקרב יותר למעשה זנות. ככלל, חשיפת אזור החלציים של לקוחות המועדון או של האישה/הנשים במועדון, בצירוף מגע של האישה/הנשים במועדון באברי המין של לקוחות המועדון, או להיפך, יחשבו כמעשי זנות.

(3) ככלל, וכמבחן עזר כללי, יש לבחון האם מדובר בפעילות בעלת אופי הדדי, שבה לוקחים לקוחות המועדון חלק משמעותי (גם אם פסיבי), או שמא מדובר בפעילות הנושאת אופי הקרוב יותר במהותו למופע חשפנות אישי הניתן ללקוחות. ככל שמדובר בפעילות בעלת אופי של מופע חשפנות אישי, לא תהיה בעובדה שהתקיים מגע מסוים בין האישה/הנשים המועסקות/קות במועדון לבין הלקוח כדי להביא את רשויות האכיפה והתביעה להתייחס למעשה זה כאל "זנות".

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(4) בכל הנוגע לרכיב התשלום, יובהר כי אין נפקא מינה אם לקוח המועדון נדרש לשלם עבור "שירות" הלאפ-דאנס (או שירותים אחרים הדומים לו) בנפרד מן התשלום עבור הכניסה למועדון, או בנפרד מן התשלום ששילם עבור מוצרים או שירותים אחרים המוענקים על ידי המועדון, או כחלק מהתשלום לכלל השירותים הניתנים עבור הכניסה למועדון. ובלבד ש"שירותי המין" מן הסוג הנזכר מהווים חלק מן השירותים הכלולים בתשלום שהלקוח שילם עבורם למועדון.

(ג) ככלל, בהתקיים היסוד של "זנות" בפעילותו של מועדון, ושאר יסודות עבירה מן העבירות שפורטו לעיל, יועמדו לדין בעלי המועדון, מנהליו או מפעיליו הראשיים (להלן: **מפעילי המועדון**). ככלל, לא יועמדו לדין עובדים שכירים זוטרים, אלא אם הוכח שהיה להם חלק ממשי ופעיל בארגון "שירותי המין" שסופקו במועדון, או בגיוס נשים לעיסוק זה במועדון, והתקיימו יתר יסודות העבירה.

(ד) לעניין טיב העבירה שיש לייחס למפעילי המועדון בהתקיים רכיב "הזנות", ייתן התובע את דעתו לשיקולים הבאים:

(1) ככל שהוכח כי התשלום עבור הלאפ-דאנס (או שירותים מיניים אחרים הדומים לו) משולם למפעילי המועדון ישירות, או דרך מנגנון הגבייה של המועדון, תיוחס למפעיליו העבירה של סרסרות-מחייה מזנות, לפי סעיף 199(א)(1) לחוק, לצד העבירה של החזקת מקום לשם זנות, לפי סעיף 204 לחוק.

(2) ככל שהוכח כי הנשים המועסקות במועדון גובות את התשלום עבור שירותי המין באופן ישיר מן הלקוחות ומעבירות מקצתו למפעילי המועדון, יועמדו המפעילים לדין בעבירה מן העבירות הבאות – בהתאם לכללים הבאים:

(א) הוכח כי שכרן של הנשים המועסקות במועדון נגזר ממספר או מהיקף "שירותי המין" שניתנו על ידן, תיוחס למפעילים העבירה של סרסרות-מחייה מזנות, לפי סעיף 199(א)(1) לחוק, לצד העבירה של החזקת מקום לשם זנות, לפי סעיף 204 לחוק.

(ב) הוכח כי שכרן של הנשים המועסקות במועדון אינו תלוי בהיקף או במספר "שירותי המין" שהוענקו על ידן, תיוחס למפעילים עבירת סרסרות-מחייה מזנות, לפי סעיף 199(א)(2) לחוק, לצד העבירה של החזקת מקום לשם זנות, לפי סעיף 204 לחוק.

(3) בנסיבות של השכרת מקום לאדם, או לקבוצת בני אדם, לצורך הפעלת מועדון המספק שירותי מין כאמור, תיוחס למשכיר המקום (בכפוף להוכחת מודעותו ליסודות העבירה) עבירה של השכרת מקום לשם זנות, לפי סעיף 205 לחוק.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(4) אין באמור לעיל כדי לשלול אפשרות להעמיד לדין את מפעילי המועדון או עובדים במועדון בכל עבירה אחרת שישודותיה התגבשו במעשיהם, ובכלל זה – בעבירות של הבאת אדם למעשה זנות או לעיסוק בזנות, לפי סעיפים 201-202 לחוק.

(ה) כאמור להלן בסעיף 15-16 להנחיה זו, חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות¹¹ וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965 מאפשרים הוצאת צו להפסקת פעילותם של מקומות המשמשים לביצוע עבירות שכאלה. לפיכך, במקרה בו נפתחה חקירה בחשד לביצוע עבירות הנלוות לזנות, יש לשקול הוצאת צו להגבלת שימוש במקום העיסוק בזנות.

(ו) במקביל, בעבירות של סחר ותיווך לסחר באדם למטרת זנות, תפעל הפרקליטות, במקרים המתאימים, להעדתן המוקדמת של הנשים שעסקו בזנות. כמו כן, תבקש הפרקליטות מבית המשפט, במקרים המתאימים, לעשות שימוש בסמכות הקבועה בסעיף 22 לחוק לתיקון סדרי דין (חקירת עדים),¹² המאפשרת העדת נפגעי עבירות סחר בבני אדם שלא בפני נאשמים.

(ז) כמו כן יש לבחון אפשרות לפעול בכל אחת מדרכי האכיפה המשולבת הרלוונטיים שצוינו לעיל.

ד. עבירות נלוות לזנות - סחר בבני אדם למטרת זנות, הבאת אדם למעשה זנות בנסיבות מחמירות, וניצול קטינים לזנות:

9. המסגרת הנורמטיבית:

(א) התגברות הפשיעה בתחום הסחר בבני אדם למטרות זנות במדינת ישראל¹³ הביאה במהלך השנים לחקיקת מספר הוראות חוק שתכליתן להיאבק ביתר אפקטיביות בתופעה זו – סעיף 377א(5) לחוק (עבירה של סחר בבני אדם למטרת זנות), סעיף 376 לחוק (גרימה לעזיבת המדינה לשם זנות או עבדות), ותיקון סעיף 203 לחוק (החמרת ענישה בעבירות של הבאת אדם למעשה או לידי עיסוק בזנות בנסיבות מחמירות). כן נחקקה עבירה של ניצול קטינים לזנות, לפי סעיף 203 לחוק.

¹¹ חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות, התשס"ה-2005, ס"ח 426.

¹² חוק לתיקון סדרי דין (חקירת עדים), התשי"ח-1957, ס"ח 16.

¹³ בשנות ה-90 של המאה הקודמת ובמחצית העשור הראשונה של המאה הנוכחית הפכה מדינת ישראל ליעד לסחר בבני אדם למטרות זנות. בעקבות החקיקה שנחקקה ומאמצי אכיפה מוגברים בתחום זה, הצטמצמה עד מאוד התופעה בישראל החל משנת 2006. עם זאת, לא ניתן לומר כי התופעה נעלמה לגמרי, ולא אחת, גם כאשר נפגעי העבירה מוחזקים בתנאים טובים מבעבר, מתקיימים יסודות העבירה לפי סעיף 377א או הנסיבות המחמירות לפי סעיף 203 לחוק העונשין.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(ב) סעיף 376 לחוק קובע:

"376ב. גרימה לעזיבת המדינה לשם זנות או עבדות

- (א) הגורם לאדם לעזוב את המדינה שבה הוא מתגורר לשם העסקתו בזנות או החזקתו בתנאי עבדות, דינו – מאסר עשר שנים.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) בקטין, דינו של עובר העבירה – מאסר חמש עשרה שנים.

(ג) סעיף 377א לחוק קובע:

"377א. סחר בבני אדם

- (א) הסוחר בבני אדם לשם אחד מאלה או הסוחר באדם ומעמידו בכך בסכנה לאחד מאלה, דינו – מאסר שש עשרה שנים:

....

- (5) הבאתו לידי מעשה זנות;
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) בקטין, דינו של עובר העבירה – מאסר עשרים שנים.
- (ג) המתווך לסחר באדם כאמור בסעיף קטן (א), בין בתמורה ובין שלא בתמורה, דינו כדין הסוחר באותו אדם.
- (ד) בעניין זה, 'סחר באדם' – מכירה או קניה של אדם או עשיית עסקה אחרת באדם, בין בתמורה ובין שלא בתמורה."

(ד) בסעיפים 201-202 לחוק נקבע:

"201. הבאת אדם לידי מעשה זנות:

- המביא אדם לידי מעשה זנות עם אדם אחר, דינו – מאסר חמש שנים.

202. הבאת אדם לידי עיסוק בזנות

- המביא אדם לידי עיסוק בזנות, דינו – מאסר שבע שנים."

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(ה) סעיף 203 לחוק קובע:

"203. נסיבות מחמירות

(א) נעברה עבירה לפי סעיפים 201 או 202 תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך, או השגחה, או תוך ניצול מצוקה כלכלית או נפשית של האדם שהובא לידי מעשה זנות או לידי עיסוק בזנות, דינו של עובר העבירה – מאסר עשר שנים.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 201 או 202 באחת מנסיבות אלה, דינו של עובר העבירה – מאסר שש עשרה שנים:

- (1) תוך שימוש בכוח, או הפעלת אמצעי לחץ אחרים, או תוך איום באחד מאלה, ואחת היא אם נעשו אלה כלפי האדם שהובא לידי מעשה זנות או לידי עיסוק בזנות, או כלפי אדם אחר;
- (2) תוך ניצול מצב המונע את התנגדותו של האדם שהובא לידי מעשה זנות או לידי עיסוק בזנות, או תוך ניצול היותו חולה נפש או לקוי בשכלו;
- (3) בהסכמה שהושגה במרמה, של האדם שהובא לידי מעשה זנות או לידי עיסוק בזנות."

(ו) סעיף 203ב לחוק קובע:

"203ב. ניצול קטינים לזנות

(א) נעברה עבירה לפי סעיפים 199, 201, 202, או 203 בקטין שמלאו לו ארבע עשרה שנים, דינו של עובר העבירה –

- (1) אם נקבע לעבירה מאסר חמש שנים – מאסר שבע שנים;
- (2) אם נקבע לעבירה מאסר שבע שנים – מאסר עשר שנים;
- (3) אם נקבע לעבירה מאסר עשר שנים – מאסר חמש עשרה שנה;
- (4) אם נקבע לעבירה מאסר שש עשרה שנים – מאסר עשרים שנה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 199, 201, 202 או 203 בקטין שטרם מלאו לו ארבע עשרה שנים, או שמלאו לו ארבע עשרה שנים ועובר העבירה אחראי על הקטין, דינו של עובר העבירה – כפל העונש שנקבע לעבירה אך לא יותר מעשרים שנים.

(ג) בסעיף זה, 'אחראי על קטין' – כהגדרתו בסעיף 368א.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(ז) על החקיקה שנחקקה בעידן הסחר בבני אדם למטרות זנות אמר בית המשפט העליון את הדברים הבאים:

"... בחקיקה החדשה שהנהיגה את עבירת הסחר בנשים... הוחקו מחדש עבירות הסרסרות לזנות, הוחמרו העונשים בגין עבירת הסרסרות ואף נקבעו עבירות של סרסרות בנסיבות מחמירות, ובהן עבירות המחמירות עם העבריין כך שעונשן המירבי הוא זהה לעונש שנקבע בגין סחר בבני אדם (ראו סעיפים 201-203 לחוק)... התופעה של הזנות ו"מכוני הליווי" שפשטה ופשתה בקהלנו אין היא עוד כסרסרות למעשי זנות של ימים עברו..."¹⁴

וכן:

"ככל שסרסרות נגזרת ממעשה הסחר בנשים והסרסור מהווה חולייה חיונית בשרשרת הסחר כשהוא פועל בנסיבות אשר המחוקק ראה בהן חומרה מיוחדת, אין בעובדה שאינו שותף למעשה הסחר עצמו, כדי להפחית ממסוכנותו לציבור..."¹⁵

(ח) בעשור האחרון הצטמצמה מאוד התופעה של סחר בבני אדם למטרת זנות בישראל, אך נראה כי במקביל שינתה התופעה פניה, בין היתר בעלייה בתופעה המקבילה של גרימה לעזיבת מדינה לשם זנות. עם זאת, מתקיימות לעיתים נסיבות המעוררות חשד להתקיימות יסודות עבירת הסחר גם כאשר נפגעי העבירה מוחזקים בתנאים טובים מבעבר וגם כאשר מדובר בנפגעים ישראלים. כמו כן, מטיבן של תופעות עברייניות שהן דינמיות והמצב עלול לשוב ולהשתנות לרעה. לפיכך, על רשויות האכיפה להמשיך לנקוט במאמצים גדולים למיגור תופעות עברייניות אלה, הן כדי למנוע הישנות המצב שהיה קיים בעבר והן כדי למנוע התפתחות דפוסים חדשים של סחר בבני אדם למטרת זנות.

10. מדיניות אכיפה:

(א) נוכח הצורך למקד משאבים משמעותיים במיגור התופעות החמורות הנלוות לזנות, מדיניות האכיפה מחייבת מתן עדיפות לטיפול בעבירות הנלוות לזנות שבהן מתעורר חשד לעבירה של סחר בבני אדם, חשד לעבירות של הבאת אדם למעשה או לעיסוק בזנות בנסיבות מחמירות,

¹⁴ בש"פ 7544/03 רחימוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 193 (2003).
¹⁵ שם.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

או ניצול קטינים לזנות, או עבירות שלהן נלוות נסיבות מחמירות אחרות הקשורות לעיסוק בזנות או לניצול אנשים בזנות (להלן: **העבירות החמורות הנלוות לזנות**), כל זאת לצד המשך פעילות אכיפה נגד כלל העבירות הנלוות לזנות, גם אם הן חמורות פחות.

(ב) לפיכך, יש לבחון בהיבט החקירתי (המודיעיני או הגלוי, לפי הצורך) את טיבה של הפעילות הנסובה סביב מתן שירותי זנות, שמא ביסודה עומדת פעילות הכרוכה בביצוע עבירות חמורות הנלוות לזנות (המנויות בס"ק (א) לעיל), וזאת תוך שימת לב לנקודות הבאות:

(1) כאמור לעיל, העבירות החמורות יכולות להתבצע הן בתושבים זרים והן בתושבי ישראל. כאשר במקום העיסוק מצויות נשים שאינן תושבות המדינה, יש למצות את בירור פשר הימצאותן בישראל תוך בדיקה קפדנית של המצאות דרכוניהן ברשותן, כשרות דרכוניהן ואופן כניסתן לארץ, מתוך מגמה לברר אם מדובר בנשים שנסחרו בכלל, ולמטרות זנות בפרט. למותר לומר, כי מיצוי חקירה זה יתבצע ברגישות הראויה, ומתוך הבנה שככלל, אין מדובר בחשודות.¹⁶

(2) מקום בו קיים חשד לסחר או לעבירות חמורות הנלוות לזנות, אין לייחס משמעות לעובדה שהנשים הביעו רצון לעסוק בזנות, נוכח הניצול והכרח האיונהרנטיים הטמונים בעבירות מסוג זה.¹⁷ כמו כן, הגם שיסודות עבירת הסחר אינם מחייבים שימוש באמצעים פסולים, אלה יכולים לשמש כראיות נסיבתיות להתקיימות העבירות. על כן, יש להעמיק חקר ולבחון אם הנשים נתונות להפעלת אמצעי לחץ כלשהם, אם הן מנועות מטעם כלשהו לעזוב את המקום או מנוצלות בדרך אחרת.

(3) מקום בו קיים חשד כי מדובר בנשים המועסקות בזנות במסגרת פעילות הסחר, יש לחקור כחשודים את מחזיקי המקום, וכן את כל מי מעובדי המקום שמעורב לכאורה בעבירה. בנוסף, יש לחקור ביצוע עבירות נלוות לזנות בכללותן. חקירת מכלול הגורמים המעורבים נחוצה לעיתים גם לשם חשיפת "עבירות מקור" לעניין **חוק איסור הלבנת הון**¹⁸ ו**חוק מאבק בארגוני פשיעה**,¹⁹ וגם לצורך התחקות אחר ההיקף הכספי ומסלול העברת הכספים שמקורם בפעילות הסחר בבני אדם וההעסקה בזנות.

¹⁶ ככל שקיים חשד לביצוע עבירה על ידי קורבנות עבירות סחר בבני אדם ייושם סעיף קטן (5) להלן וכן תיושם הנחיית פרקליט המדינה 2.32 – מדיניות העמדה לדין של נפגעי סחר בבני אדם, החוקה בתנאי עבדות ועבודות כפייה. ראו האמור בבש"פ 291/01 רבינאי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 22.1.2001).

¹⁷ חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, ס"ח 293.

¹⁸ חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003, ס"ח 502.

¹⁹

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(4) חקירת עבירת הסחר אינה מייצגת חקירת כל עבירת אלימות או עבירה אחרת הנלוות להעסקה בזנות (דוגמת עבירות מין, כליאת שווא, עיכוב דרכון, הלבנת הון, עבירות מס, השתייכות לארגון פשיעה וכיו"ב), ובמידת הצורך יש לחקור בהתאם.

(5) מקום שמדובר בשוהות בלתי חוקיות או תושבות זרות, מתחייבת בדיקה האם מדובר בנפגעות עבירת סחר בבני אדם או עבירות חמורות אחרות (בהתאם להנחיות המשטרה בנושא זה). בשל מעמדן הרגיש של נפגעות הסחר והצורך להסתייע בעדותן במידת האפשר, ככלל, יש להימנע מחקירתן באזהרה, וכן יש להימנע מהעמדתן לדין, אלא כאשר התנהלותן העבריינית אינה כרוכה, מעצם טיבה, בהיותן נפגעות עבירת סחר בבני אדם (לעניין זה יש ליישם את הוראות הנחיות פרקליט המדינה 2.32 – מדיניות העמדה לדין של נפגעי סחר בבני אדם, החזקה בתנאי עבדות ועבודות כפייה).

(6) מקום שבו מבוצעת עבירה לפי סעיף 203 לחוק (ניצול קטינים לזנות) יש לשים לב לאפשרות (ובד"כ, לצורך) לערב את רשויות הרווחה הרלוונטיות.

(ג) גם כאשר המידע שנאסף בידי המשטרה אינו מעלה חשד לסחר בבני אדם למטרות זנות או לעבירות חמורות אחרות הנלוות לזנות, יש עניין ציבורי רב בפעילות אכיפה נמרצת, וזאת כאשר עולה חשד לקיום אחד מאלה:

(1) מעורבות קטינים בעסקי הזנות כעובדי המקום בלבד (במובחן מעיסוק בזנות עצמה).
בנסיבות אלה יש לשקול את העמדת המעורבים לדין גם בעבירה לפי סעיף 208 לחוק (המניח לקטין לדור בבית זנות).²⁰

(2) פעילות פלילית נוספת, כגון סחר בסמים במקום המשמש לזנות.

(3) תופעות פשיעה חמורה הקשורות להפעלת המקום שבו מתקיים העיסוק בזנות.

(4) מקום העיסוק בזנות או משרדיו משמשים גם מקום מפגש של עבריינים ("מאתר").

(ד) צורך גובר נוסף ואחר באכיפה - אם כי מטעמים שונים - קיים גם כאשר מתעורר חשד לקיום אחד מאלה:

²⁰ לשון העבירה: "המניח לקטין בן שנים עד שבע עשרה שנים הנתון למשמורתו או להשגחתו, שידור בבית זנות או שיבקר בו תכופות, דינו – מאסר שלוש שנים".

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(1) העוסקות בזנות הן שוהות בלתי חוקיות או תושבות זרות (בנוסף על האמור בסעיף 10(ב)(5) לעיל), וזאת בשל חשש מובנה לניצול הנשים במצב זה.

(2) קיימות אינדיקציות לכך שמקום העיסוק בזנות מהווה מטרד לדיירים שכנים או מטרד בכל דרך אחרת.

(3) פעילותו של מקום העיסוק בזנות היא בהיקף גדול. במקרה כזה, מתחזקת ההנחה שלפיה המקום מנוהל על-ידי סרסור החי על רווחי המקום, גם אם פעילותו של הסרסור נעשית מאחורי הקלעים. למותר לציין שאין נפקא מינה אם הסרסור הוא גבר או אישה.

(ה) כאמור לעיל, ככלל, זנות מבטאת מצוקה; סרסרות לזנות היא ניצול מצוקה. עם זאת, מקום בו המידע באשר לחצרים בהם מתנהל עיסוק בזנות מצביע על פעילות בין אנשים בגירים היודעים את אשר לפניהם, ללא יחסי תלות או מרות, כאשר התשלום ניתן לעוסקת בזנות במישרין, אין מדובר בהיקף פעילות גדול, ואין חשד לביצוע עבירות חמורות הנלוות לזנות או לקיום נסיבות מחמירות המנויות בסעיף 10(ג)-(ד) להנחיה זו,²¹ הרי שפעילות האכיפה בעניין שכזה תהא בעדיפות נמוכה יותר.

האמור לעיל עניינו, למשל, בנסיבות בהן מדובר בהתארגנות עצמאית של מספר מצומצם של נשים העוסקות בזנות, השוכרות בצוותא חצרים לשם ביצוע פעילותן; או כאשר אחת הנשים העוסקת בעצמה בזנות שוכרת חצרים ומציעה לחברותיה (העוסקות בזנות) לפעול בחצריה כנגד תמורה כספית סבירה, כשלא מתקיימים במערכת יחסים זו תלות או מרות.

יודגש, כי אין באמור בסעיף זה, כדי להפחית מהחשש שמא הפעילות האמורה אינה אלא כסות חיצונית לפעילות עבריינים, המנצלים את מצוקת העוסקות בזנות, או לתשתית עבריינית חמורה כמפורט בהנחיה זו, המחייבת מענה אכיפתי אפקטיבי. כל מקרה צריך להיבחן לפי נסיבותיו הפרטניות.

עוד יובהר כי האמור מתייחס לפעילות אכיפה בעבירות הנלוות לזנות אך לא לפעילות האכיפה בעניין "צריכת זנות".²²

11. הנחיות נוספות לתביעה בעבירות חמורות הנלוות לזנות:

(א) במישור עבודת הפרקליטות בתחום זה, יש לשים לב בנוסף לאמור לעיל גם לנקודות הבאות:

²¹ השוו לחוות דעת המיעוט בע"פ 3520/91 הלנה תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(1) 441 (1993).

²² לעיל ה"ש 4.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(1) בשים לב לחומרת העבירה ולטיבה, תשקול הפרקליטות בהתאם לנסיבות העניין אם לבקש את מעצרים של החשודים עד לתום ההליכים.²³ בעבירות של סחר בבני אדם למטרת זנות ובעבירות חמורות אחרות הנלוות לזנות, קמה עילת מעצר וככלל, טיבן של העבירות על נסיבותיהן אינו מאפשר שחרור בחלופת מעצר.

(2) במקביל, בעבירות של סחר ותיווך לסחר באדם לשם זנות, תפעל הפרקליטות בהתאם לאמור בסעיף 8(ו) לעיל (עדות מוקדמת והעדת נפגעי עבירה שלא בפני הנאשמים).

בהקשר זה יצוין כי חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, קובע כי עבירות לפי סעיפים 377א(5) (סחר באדם למטרת זנות), 376 (גרימה לעזיבת המדינה לשם זנות) ו- 203 (הבאת אדם לידי עיסוק בזנות בנסיבות מחמירות) לחוק העונשין, יידונו בפני דן יחיד. הוראה זו נועדה לאפשר העדה מוקדמת של נשים בזנות בטרם יצאו מן הארץ בחזרה למדינות המקור שלהן.²⁴

(3) יש לתת את הדעת לכך שבעבר היו מקרים רבים בהם מומן ייצוג הנשים על ידי החשודים בעבירת הסחר. אם יש חשש שזהו המקרה, הרי שבמקרים הראויים, לאחר התייעצות עם פרקליט המחוז, יש להפנות את תשומת לב בית המשפט לכך, או לנקוט בצעדים אחרים, בהתאם לנסיבות.

(4) בשלב הטיעונים לעונש בעבירה של סחר בבני אדם יש להפנות את בית המשפט לעונש המינימום שנקבע לעבירה זו בסעיף 377 לחוק, וכן לחובתו לנמק כל סטייה מעונש זה ב"טעמים מיוחדים שיירשמו", בהתאם לסעיף האמור.

(5) בשלב הטיעונים לעונש בעבירה של סחר בבני אדם ובעבירות חמורות הנלוות לזנות הנזכרות לעיל, ובשים לב לנסיבות המקרה, יש לשקול לבקש מבית המשפט בהתאם לסעיף 77 לחוק לחייב את הנאשם בתשלום פיצויים לנפגע העבירה בגין הנזק או הסבל שנגרם לו. כמו כן, יש גם להפנות את בית המשפט לסעיף 377 לחוק, הקובע **חובת הנמקה** לאי-פסיקת פיצויים בעבירת סחר בבני אדם למטרת זנות. לצד האמור, יש לתת את הדעת לכך שחיוב בפיצוי דינו כפסק דין שעליו ניתן לערער.²⁵ לכן, ונוכח מורכבות תיקי הסחר והעבירות הנלוות לזנות והעובדה שלעיתים מדובר במתלוננות שהן שוהות

²³ ראו למשל בש"פ 1524/01 מדינת ישראל נ' אקרמן (לא פורסם, 25.2.2001); בש"פ 1718/19 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם בנבו) (8.3.2019).

²⁴ חוק בתי המשפט (תיקון מס' 94) התשע"ח – 2018, ס"ח 2717; וראו פרוטוקול וועדת החוקה, חוק ומשפט, מס' 582, (כה אדר התשע"ח, 12 מרץ 2018), עמ' 5.

²⁵ סעיף 78 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

בלתי חוקיות בארץ או תושבות זרות שעתידות לצאת את הארץ בהקדם, חשוב להקפיד להדגיש בפני המתלוננות כי זכאותן לפיצוי אינה חלוטה ועליהן להביא בחשבון אפשרות כי יידרשו להשיב את כספי הפיצוי אם יוגש ערעור על פסק הדין ויתקבל. במקרים בהם מדובר בהסדרי טיעון, יש לשקול דרישת הפקדה מראש של הפיצויים כתנאי להסדר.

(6) בתיק סחר בבני אדם למטרת זנות יש להפנות את בית המשפט גם לכך שקנס המוטל בעקבות הרשעה בעבירות סחר בבני אדם יופקד בקרן ייעודית כאמור בסעיף 377 לחוק.

ה. פרסום בדבר שירותי זנות והצעה לעיסוק בזנות:

12. המסגרת הנורמטיבית:

(א) סעיף 205א לחוק קובע:

"205א. איסור פרסום ומסירת מידע בדבר זנות של קטין המוסר מידע או המפרסם פרסום על מתן שירות של מעשה זנות, כשנותן השירות הוא קטין, דינו – מאסר חמש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4), ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד – כפל הקנס האמור; לעניין עבירה לפי סעיף זה, אחת היא אם שירות הזנות ניתן בישראל או מחוץ לישראל, אם המידע מתייחס לקטין מסוים אם לאו, או אם הפרסום מציין שנותן השירות הוא קטין אם לאו."

(ב) סעיף 205ג לחוק קובע:

"205ג. איסור פרסום בדבר שירותי זנות של בגיר

(א) המפרסם פרסום בדבר מתן שירותי זנות, כשנותן השירות אינו קטין, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4), ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד – כפל הקנס האמור."

(ג) סעיף 205ד לחוק קובע:

"205ד. איסור פרסום של הצעה לעיסוק בזנות המפרסם פרסום בדבר הצעה לעסוק בזנות, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4), ואם ההצעה לעסוק בזנות היא לקטין – מאסר

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

חמש שנים או קנס כאמור; נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור."

13. מדיניות אכיפה והעמדה לדין

(א) פרסום מידע על שירותי זנות או הצעות לעיסוק בזנות יכול שיעשה, בין היתר, על דרך של: הפצת פרסומים בעיתונים המפרסמים שירותי מין המופצים חינם לציבור, המכילים תמונות עירום או תמונות פרובוקטיביות אחרות; הפצת עלונים או כרטיסי ביקור המופצים על גבי מכוניות חונות, בתיבות דואר פרטיות, או בחלוקה ברחוב; פרסום מודעות ברשת האינטרנט, או פרסום באתרים ייעודיים; וכדומה. לא אחת משמשים גם אתרי היכרויות כמסווה לפרסום מידע בדבר שירותי זנות, והצעות לעיסוק בזנות.

(ב) לאור הקשר המסתבר בין שירותי זנות ופרסומם לבין ביצוען של עבירות פליליות הנלוות לזנות, יש מקום ככלל לאכיפת העבירות לפי סעיפים 205א, 205ג, ו-205ד לחוק.

(ג) בכל הנוגע לפרסום שירותי מין בעיתונות הארצית, פחתה התופעה עקב ההליך המשפטי שנוהל נגד העיתונאים היומיים הגדולים בגין עבירה על סעיף 205ג לחוק העונשין, האוסר על פרסום שירותי זנות, במסגרת תיק **שוקן** (2002).²⁶

(ד) כפועל יוצא מהמחויבות למיגור תופעת הסחר בבני אדם, עבירות חמורות הנלוות לזנות, ועבירות הנלוות לזנות בכלל, מתחייבת העמקת פעילות האכיפה כדלקמן:

(1) יש לאכוף את איסורי הפרסום בדבר שירותי זנות והצעה לעיסוק בזנות גם בעיתונות המקומית, כפי שנעשה בעיתונות הארצית, וכן באתרי האינטרנט.

(2) יש לפעול לקידום ביצוע פעולות משטרתיות יזומות לטיפול בתופעה של הפצת עלונים על מכוניות חונות ובתיבות דואר וכן לטפל בתופעת הפצת חוברות או עלונים המפרסמים שירותי זנות או מציעים לעסוק בזנות. כמו כן יש לפעול לקידום ביצוע פעולות אכיפה משטרתיות יזומות נגד מפעילי אתרים המפרסמים פרסום אסור, או מציעים שירותי זנות בגלוי או במסווה.

²⁶ ת"פ (שלום ת"א) 3635/02 מדינת ישראל נ' רשת שוקן בע"מ (לא פורסם, 14.9.2004).

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב התשע"ט

(3) במסגרת חקירת מקרים אלה, יש לבדוק אם מאחורי הפרסום לא עומד גם חשד לביצוע עבירות חמורות הנלוות לזנות, או פעילות מן הסוג המנוי בסעיף 10(ג)-(ד) להנחיה זו, ויש ליזום פעילות חקירתית בעניין זה (במישור המודיעיני או הגלוי, לפי העניין).

(4) יש לבחון אפשרות לחסימת גישה למנויי טלפון המופיעים בחומרי הפרסום כאמצעי התקשרות עם המפרסמים או עם העוסקים בזנות. זאת בהתאם לחוק חסימת טלפון לשם מניעת ביצוע עבירות, התשע"ז-2017, המעניק סמכות לקצין משטרה לתת צו חסימה כאמור, אם קיים חשד סביר שמנוי הטלפון משמש לצורך פרסום שירותי זנות. כן יש לבחון אפשרות לחסום גישה לאתרי אינטרנט המפרסמים פרסומי זנות, בהתאם לסמכויות ולכללים שנקבעו לעניין זה בחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017.

(5) יש לבחון עשיית שימוש בכלי האכיפה המשולבת שנוכרו לעיל בכפוף להתאמתם לנסיבות העניין.

(ה) איסור פרסום מתן שירותי זנות או הצעות לעיסוק בזנות נועד להגן על אנשים העוסקים בזנות או עלולים לעסוק בזנות. לפיכך, את עיקר מאמצי האכיפה יש להפנות נגד אלו העומדים מאחורי הפרסום וההפצה, אשר לעיתים הם משמשים כמתווכים או סרסורים עבור האדם העוסק בזנות, וכן נגד אלו שבבעלותם הכלי הפרסומי, כדוגמת – אתר אינטרנט, עיתון, חברת פרסום. זאת, שכן באמצעות הפרסום הם מניעים את תעשיית הזנות ומעודדים צריכה של זנות.

(ו) בנסיבות מתאימות ניתן לשקול העמדה לדין גם של מעגל מעורבים שני בפרסום שירותי הזנות, כגון של בעלי בתי דפוס שהדפיסו אצלם את חומרי הפרסום, וכן של מקימי אתרים ברשת האינטרנט שבהם פורסמו הפרסומים, בנסיבות שבהן הוכחה מעורבותם ומודעותם לביצוע עבירות הנלוות לזנות במסגרת אותם אתרים. את כל הללו ניתן לשקול להעמיד לדין כמסייעים למפרסם או כמבצעים עיקריים/בצוותא – בהתקיים כל היסודות הנדרשים להוכחת עבירה של סיוע למפרסם או ביצוע עיקרי/בצוותא. ככלל, לא יועמדו לדין בעבירות שכאלה עובדים שכירים שנטלו חלק בפעילות כאמור, למעט בנסיבות חריגות.

ו. אכיפה משולבת (כלכלית, מנהלית, אזרחית):

14. על מנת להתמודד עם תופעת הזנות והתופעות הפליליות הנלוות לה בדרך יעילה ואפקטיבית יותר, יש להפעיל את מגוון כלי האכיפה המתאימים לעניין, ובהם כלים כלכליים, מנהליים ואזרחיים, כך שלצד האכיפה הפלילית המקובלת ישולבו אמצעים אכיפתיים אחרים שיפגעו בכיסם של עבריינים בתחום זה ויהפכו את ביצוע העבירות הרלוונטיות לבלתי רווחי.

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 2.2 - מדיניות האכיפה בעבירות הנלוות לזנות
25 יולי 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003; 10 ינואר 2006; 3 מאי 2012; 23 יוני 2014	עדכון אחרון: 2 אפריל 2019, כו אדר ב' התשע"ט

15. חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות,²⁷ מאפשר הוצאת צו להפסקת פעילותם של מקומות המשמשים לביצוע עבירות. לפיכך, במקרה בו נפתחה חקירה בחשד לביצוע עבירות חמורות הנלוות לזנות, יש לשקול הוצאת צו להגבלת שימוש במקום העיסוק בזנות.

16. בנוסף, במקרים המתאימים, ניתן לשקול לעשות שימוש בכלי משפט נוספים, כגון חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, המאפשר הוצאת צו הפסקת שימוש מנהלי או שיפוטי לשימוש האסור, הטלת קנס מנהלי עד להפסקת השימוש האסור ועוד. במקרה כזה, על הפרקליט המטפל לפנות אל המחלקה להנחיית תובעים, על מנת שיבחנו את הדברים מול תובע הוועדה המקומית וינחו אותו בהתאם.

17. כמו כן, כאשר קיים יסוד סביר להניח כי התקיימו עבירות כאמור ובחיפוש במקום ביצוע העבירה מתגלים חפצים או כספים הקשורים בביצוע עבירות אלה או נובעים מהן, ראוי לבחון בהתאם לנסיבות התיק את האפשרות להפעיל את סמכות המשטרה לתפיסה על פי הקבוע בסעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי²⁸ ובהמשך לשקול לבקש מבית המשפט הוצאת צו לחילוט הרכוש בהתאם לסעיף 39 לפקודה. ככל שנתפסים כספים הקשורים לעבירה, נוכח העובדה כי ייתכן והם מעלים אף חשד לביצוע עבירות מס, יש לשקול להודיע על תפיסתם למס הכנסה.

18. בהקשר לעבירה של סחר בבני אדם יש לשקול להפעיל גם, במקרים המתאימים, את אמצעי החילוט הייחודיים שנקבעו לעניין עבירה זו בסעיף 377ד לחוק.

19. במקרים שבהם מתעורר חשד לביצוע עבירות לפי דיני המיסים יש לפעול בהתאם להנחיית פרקליט המדינה 2.31 – "חקירת עבירות מס יחד עם עבירות פליליות" וצירופן יחד בכתב האישום – הוראת שעה".

²⁷ לעיל ה"ש 11.

²⁸ פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, נ"ח 284.